

**การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล
ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

**Development Of Learning Activities On Performance Skill In
“Faun Sanae Sao Muang Phon “Based On Davies
Instructional Model For 10 Grade Students**

เกศรา เพ็ญพูล¹ วณิดา ผาเรนัด² และพิทยวัฒน์ พันธะศรี³

Ketsara Permpoon¹ Wanida Pharanad² and Pittayawat Pantasri³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม^{1,2,3}

Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University^{1,2,3}

Corresponding author, E-mail: ketsara06042541@gmail.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ (80/80) 2) ศึกษาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลุ่มที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 46 คน โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ตำบลลอมคอม อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประเมินทักษะปฏิบัติและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลมีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) มีค่าเท่ากับ 90.82 / 94.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) 2) ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลอยู่ในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 94.15 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.16)

คำสำคัญ: ทักษะปฏิบัติ, ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล, แนวคิดของเดวีส์

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to develop effective learning activities on performance skills in "Faun Sanae Sao Muang Phon" based on Davies' instructional model for grade 10 students according to the criteria of 80/80; 2) to investigate students' performance skills in "Faun Sanae Sao Muang Phon" with Davies' instructional model learning activities; and 3) to study the students' satisfaction towards the learning activities on performance skills. The participants of this study consisted of 46 students from Muangphonpittayakhom School, Lomkhom Sub-district, Phon District, Khon Kean Province, in the second semester of the 2021 academic year. The research instruments in this study were the learning activities plan, performance skill assessment, and satisfaction questionnaires. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, and standard deviation.

The results of this study revealed that: 1) the efficiency of the learning activities on performance skills in "Faun Sanae Sao Muang Phon" was 90.82/94.15, which was higher than the specified criteria (80/80); 2) the level of the students performance skills after studying was at a very good level (94.15 %); and 3) the overall satisfaction of the students towards the learning activities for performance skills in Faun Sanae Sao Muang Phon was at a the best level ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.16).

Keywords: Activities Skills, Faun Sanae Sao Muang Phon, Davies' instructional model

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเป็นเอกราชมาช้านาน มีประเพณีแบบอย่างทางศิลปะการแสดง อีกทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของกระแสแห่งการแสดงออกทางวัฒนธรรม และยังเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทย ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ให้ความบันเทิงเท่านั้นแต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบพิธีกรรมที่สำคัญอีกด้วย อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับทางพระพุทธศาสนา และกลุ่มสังคมหลาย ๆ กลุ่ม โดยแท้จริงแล้วนาฏศิลป์ ของไทยนั้นสามารถที่จะบรรยายหรืออธิบายเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะตัวและยังสามารถที่จะสะท้อนผลให้เห็นถึงลักษณะของสังคมไทยที่แตกต่างไปจากที่อื่น ๆ ด้วย ดังนั้นเราสามารถสังเกตได้ว่า นาฏศิลป์ของไทยยังสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะที่จะบ่งบอกให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นไทยอีกด้วย (ราณี ชัยสงคราม, 2544, น. 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยในการพัฒนาผู้เรียน เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ได้รับสิ่งที่ผู้เรียนได้ฟังและปฏิบัติได้ ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยให้ผู้เรียนมุ่งทำคุณประโยชน์และสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้กับสังคมและยังสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขยิ่งขึ้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดหมายให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องขององค์ประกอบของนาฏศิลป์ สามารถวิเคราะห์ และวิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าของนาฏศิลป์ อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้สึกความคิดได้อย่างมีอิสระและสามารถสร้างสรรค์ในการเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ และผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวันได้ รวมถึงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์และประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมและมองเห็นคุณค่าของคำว่านาฏศิลป์ที่เป็นทั้งมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย 3 กลุ่มสาระ คือ สาระทัศนศิลป์ สาระดนตรี และสาระนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ มีคุณค่า ซึ่งมีผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์และการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านศิลปะ

จะพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ตลอดจน ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาเรียนรู้ให้ครบถ้วนด้วยสมอง ใจ และเรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต เพิ่มความกล้าแสดงออก ประสพการณ์การทำงานจริงตามสถานการณ์ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อการแสดงออกอย่างอิสระ เพิ่มการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติได้จริงตามศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข มีความเสรีภาพ ในการแสวงหาความรู้ได้ตามต้องการ

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ในโรงเรียนเมืองพลวิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนขาดทักษะปฏิบัติ ยังไม่มีพื้นฐานในการเรียน ซึ่งเป็นวัยที่ต้องกล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานาฏศิลป์ ปีการศึกษา 2563 ซึ่งคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เฉลี่ย 63.64 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนได้คาดหวังไว้ โรงเรียนเมืองพลวิทยาคม, 2563, น. 42) และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องเน้นทักษะปฏิบัติการปฏิบัติจริงให้ได้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญในด้านทักษะปฏิบัติที่ได้เรียนรู้และผู้เรียนยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย หรือนำความสามารถไปแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์จึงเป็นอีกหนึ่งรายวิชาที่ต้องอาศัยทักษะปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวีส์ เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะปฏิบัติส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก ซึ่งการฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วจึงค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนประสพผลสำเร็จในการเรียนได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งขั้นตอนก็ประกอบไปด้วยทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสาธิตทักษะปฏิบัติหรือขั้นการกระทำ 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะปฏิบัติย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการแก่ผู้เรียน 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ รวมเป็นทักษะที่สมบูรณ์ครบถ้วน โดยทั้งหมดต้องเริ่มจาก

ปฏิบัติง่าย ๆ ไปหายาก โดยปฏิบัติทีละน้อย ๆ ให้ได้ทั้งหมดก่อน จึงจะนำทักษะทั้งหมดมาเชื่อมโยงต่อกันได้ ดังนั้นแนวคิดของทักษะปฏิบัติของเดวิส จึงเหมาะสมเป็นอย่างมากกับการนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่เหมาะสมกับอายุและวัยของผู้เรียน

จากแนวทางการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ประกอบกับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเล็งเห็นความสนใจของนักเรียนในการแสดงออกเป็นอย่างมาก จึงได้ดำเนินการแสดงมาให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และยังเป็น การช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานรวมถึงบริบท การเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อเสริมสร้างกิจกรรม การเรียนรู้สู่การเรียนรู้การสอนในรายวิชาและสถานศึกษา ให้นักเรียนมี การพัฒนาทักษะทางด้านการแสดงออกที่ดีขึ้นอีกทั้งยังสามารถนำ ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาว ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ (80/80)
2. เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 46 คน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ตำบลลอมคอม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

ด้านตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ตามแนวคิดของเดวิส

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลของนักเรียน

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

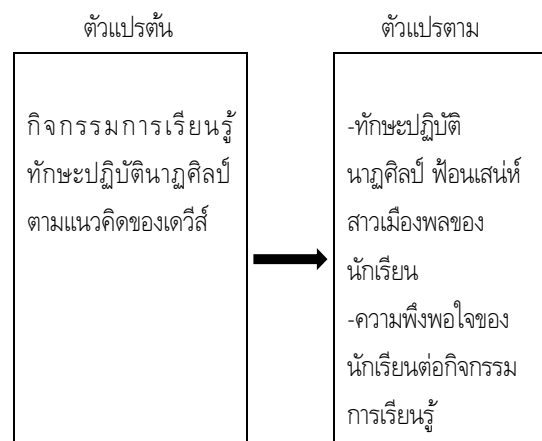
ด้านเนื้อหาสาระ

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำสาระที่ 3 นาฏศิลป์ มาตรฐาน ศ.3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง อิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ศ.3.2 เข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล มาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะ ปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 11 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 11 ชั่วโมง มีท่ารำทั้งหมด 20 ท่า ประกอบด้วย ท่าพั่งลำ ท่าลมพัด พริ้ว ท่าเดินสาย ท่าแขกเต้าเข้ารัง ท่าผายมือจีบม้วน ท่าสอดสร้อย มาลาแปล ท่าจีบไขว้ประสน ท่าจีบส่งหลัง ท่าจีบคอมดม ท่าจีบม้วนบน ท่าผาลาเพียงไหล่ ท่าจีบม้วนข้าง ท่าสาวน้อยปะแป้ง ท่าพนมมือไหว ท่าจีบอววงกลาง ท่าม้วนมือล่าง ท่าวาดมือหมุน ท่าจีบเตี้ยลา ท่าวาดวงม้วนข้างท่าลำเพลิน

ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจะได้นำผลการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีนักเรียนจำนวน 46 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 11 แผนและ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 11 ชั่วโมง
2. แบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประเมินโดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติแบบบูรณาการ มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการย่อท่า 2) ด้านลักษณะท่า 3) ด้านท่ารำสัมพันธ์กับดนตรีและบทร้อง และ 4) ด้านลีลาท่ารำและการสื่ออารมณ์ และแบ่งคะแนนทักษะปฏิบัติออกเป็น 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ และ 1 หมายถึง ปรับปรุง
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 13 ข้อ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาที่ยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดเวลาเรียน ระดับการศึกษา มาตรฐานตัวชี้วัด

มาตรฐาน การเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนกิจกรรมการเรียนรู้

- 1.2 ศึกษาการสร้างแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากหนังสือ เอกสาร และหลักการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

- 1.3 กำหนดขอบเขตเนื้อหากิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

- 1.4 สร้างแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามขอบเขตเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 11 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 11 ชั่วโมง

- 1.5 นำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้คำแนะนำและเสนอแนะ ในส่วนของความถูกต้องของเนื้อหาสอดคล้องกับการวัดผล ประเมินผล กิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนที่บกพร่องและนำมาปรับปรุงในเรื่องการตรวจสอบความถูกต้องของคำและภาษาที่ใช้

- 1.6 นำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

- 1.6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกันต์ จันทรา ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

- 1.6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

- 1.6.3 รองศาสตราจารย์ ดร.อุราภรณ์ จันทมาลา ผู้เชี่ยวชาญด้านความถูกต้องด้านเนื้อหา

- 1.6.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รติยา โกมินทรชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านความถูกต้องด้านเนื้อหา

1.6.5 นางสาวปริศนา หายหัตถิ ผู้เชี่ยวชาญด้านความถูกต้องด้านเนื้อหาภาษาเพื่อพิจารณาประเมินคุณภาพความเหมาะสมของจุดประสงค์เนื้อหาสาระแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

1.7 ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

1.8 นำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาก่อนนำไปทดลองใช้

ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.68$, S.D. = 0.17) สามารถนำไปใช้สอนได้

1.9 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว จัดพิมพ์ในฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

2. แบบประเมินทักษะปฏิบัติ

2.1 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และเลือกพฤติกรรมปฏิบัติที่จะใช้เกณฑ์วัดความสามารถในการทักษะปฏิบัติในนาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนตามกรอบเนื้อหา ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลโดยการออกแบบการวัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติ จะกำหนดทักษะที่ผู้เรียนแสดงความสามารถในการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล โดยกำหนดกรอบของการประเมินนี้เป็นการระบุถึงเนื้อหา ทักษะ กระบวนการ องค์ประกอบหรือมิติอื่น ๆ ที่ตรงสภาพจริงที่สุด โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนระดับการปฏิบัติทักษะตามเกณฑ์ประเมินรูบริคส์ ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ของการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สาระสำคัญ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3 กำหนดรายการที่จะวัดความสามารถในการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดของเดวิส โดยใช้แบบประเมินชนิด Scoring Rubric

2.4 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติในนาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของรายการประเมินกับเกณฑ์หรือเงื่อนไขการให้คะแนนทักษะปฏิบัติในการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.5 ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาตรวจสอบคุณภาพด้านสอดคล้องตามเนื้อหาของ แบบประเมินทักษะปฏิบัติ โดยประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์หรือเงื่อนไขการให้คะแนนในการปฏิบัติของผู้เรียน

2.6 นำผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล และเกณฑ์การให้คะแนนของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยรายข้อ ใช้สูตร IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า แบบประเมินทักษะปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

2.7 ปรับปรุงแก้ไขจัดพิมพ์แบบประเมินทักษะปฏิบัติฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.1 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากหนังสือการวิจัยทางการศึกษา

3.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท จำนวน 13 ข้อ

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแบบวัดความพึงพอใจในการเรียน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยรายข้อใช้สูตร IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจ 13 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.60-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

3.5 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานและขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ตำบลลอมคอม อำเภอลพบุรี จังหวัดขอนแก่น เพื่อกำหนดวัน เวลาและสถานที่ ในการนำเครื่องมือไปใช้ในการวิจัย
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่งต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิจัยภาคสนาม
3. ชี้แจงให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยจุดประสงค์และความสำคัญในการวิจัย
4. ดำเนินการสอนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จัดทำขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 11 ชั่วโมง การจัดกิจกรรมแต่ละแผนจะมีการเก็บคะแนนการปฏิบัติระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติย่อย
5. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลครบทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ แผนที่ 12 โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติและแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ตรวจสอบให้คะแนนแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะ ปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียน เมืองพลพิทยาคม ตำบลลอมคอม อำเภอลพบุรี จังหวัดขอนแก่น จำนวน 46 คน เพื่อวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E_1/E_2) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ของประสิทธิภาพในงานวิจัยนี้เท่ากับ (80/80) ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จาก

การทำแบบทดสอบย่อยประจำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดทั้งคะแนนหลังจากการเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E_1/E_2) ผลการคำนวณในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล
ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวนนักเรียน	คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
46	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	220	199.81	6.09	90.82
	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	20	18.83	1.22	94.15

ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 90.82/94.15

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ผลการวิเคราะห์คะแนนระหว่างเรียนของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน เท่ากับ 199.81 คิดเป็นร้อยละ 90.82 ของคะแนนเต็ม มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.09 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เท่ากับ 18.83 คิดเป็นร้อยละ 94.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.22 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิด

ของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 90.82/94.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ (80/80) ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คะแนนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลของนักเรียน					
จำนวนนักเรียน	รายการประเมิน	$\bar{X}$	ร้อยละ	รวมคะแนนเฉลี่ย 20 คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
46	1. การย่ำเท้า	4.74	94.89	19	ดีมาก
	2. ลักษณะท่าร่า	4.77	95.47		
	3. ท่าร่าสัมพันธ์กับจังหวะดนตรีและบทร้อง	4.72	94.47		
	4. ลีลาท่าร่าและการสื่อสารอารมณ์	4.62	92.34		
รวม			865		
เฉลี่ย			18.80		
S.D.			1.22		
ร้อยละ			94.15		

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า จากการศึกษาทักษะปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวน 46 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านเท่ากับ 18.80 คิดเป็นร้อยละ 94.15 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติระดับดีมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านลักษณะท่าร่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 ด้านการย่ำเท้า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ด้านท่าร่าสัมพันธ์กับจังหวะดนตรีและบทร้อง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ด้านลีลาท่าร่าและการสื่อสารอารมณ์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. นักเรียนชอบที่ครูผู้สอนปฏิบัติท่าร่าให้ดูก่อนที่นักเรียนจะได้ปฏิบัติจริง	4.54	0.66	มากที่สุด
2. นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าร่าตามครูผู้สอนไปทีละท่า	4.76	0.48	มากที่สุด
3. นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าร่าด้วยตัวเองโดยครูผู้สอนไม่ต้องสาธิตให้ดู	4.61	0.65	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
4. นักเรียนชอบที่ครูผู้สอนได้นำเสนอเทคนิควิธีการปฏิบัติทำไว้ในแต่ละท่า	4.63	0.64	มากที่สุด
5. นักเรียนชอบที่ครูผู้สอนให้นักเรียนเชื่อมโยงทุกท่าและปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ นักเรียนจำได้จนปฏิบัติสวयงามและมีความชำนาญ	4.59	0.65	มากที่สุด
6. นักเรียนชอบปฏิบัติท่าร่างกาย และค่อยเชื่อมโยงไปท่าที่ยากขึ้น	4.67	0.47	มากที่สุด
7. นักเรียนชอบที่ครูผู้สอนมีการควบคุมดูแล สามารถรับคำแนะนำและการช่วยเหลือจากครูผู้สอนในการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง	4.61	0.54	มากที่สุด
8. นักเรียนมีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล	4.37	0.88	มาก
9. นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.17	0.82	มาก
10. นักเรียนมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.57	0.50	มากที่สุด
11. นักเรียนทราบเกณฑ์การประเมินทุกครั้งก่อนปฏิบัติกิจกรรม	4.59	0.65	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
12. นักเรียนได้รับทราบผลการประเมินหลังการประเมินทุกครั้ง	4.35	0.77	มาก
13. นักเรียนได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทุกครั้งหลังการประเมิน	4.65	0.64	มากที่สุด
รวม	4.55	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมมีระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก 3 ข้อ และระดับมากที่สุด 10 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าตามครูผู้สอนไปทีละท่า ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.48) นักเรียนชอบปฏิบัติท่าร่างกาย และค่อยเชื่อมโยงไปท่าที่ยากขึ้น ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.47) นักเรียนได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทุกครั้งหลังการประเมิน ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.64)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามวัตถุประสงค์การวิจัย 1) การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 90.82/94.15 หมายความว่า คะแนนจากการสอบทักษะปฏิบัติท้ายแผนระหว่างเรียน จำนวน 11 แผน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 90.82 และคะแนนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียน

จนครบทุกแผนแล้ว มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.15 จะเห็นได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลเป็นเช่นนี้เพราะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบทั้งการศึกษาและการวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้รวมทั้งศึกษา เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องจนเข้าใจ จากนั้นผู้วิจัยจึงสร้าง แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ แล้วจึงนำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมา ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำ ขั้นตอนทักษะปฏิบัติของเดวิสมาประกอบใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยจะแบ่งกิจกรรมฝึกปฏิบัติออกเป็นทักษะย่อย ๆ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติ ทักษะย่อยเหล่านั้นได้แล้วจึงเพิ่ม เทคนิควิธีการ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติซ้ำ ๆ จนเข้าใจและสามารถ ปฏิบัติได้และเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ ให้เป็นกระบวนการที่สมบูรณ์ ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในการฝึกปฏิบัติและมีความกล้า แสดงออกอีกทั้งยังสามารถปฏิบัติในขั้นต่อไปได้ส่งผลให้แผนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และ นักเรียนมีการพัฒนาการที่สูงขึ้น ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ (สมนึก ภัททิยธน์, 2549, น. 98-102) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส สามารถพัฒนาทักษะ ปฏิบัติและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและมีบทบาทในกิจกรรม จึงทำให้สามารถ เข้าใจเนื้อหาและลำดับ ขั้นตอนการปฏิบัติทักษะ ได้เป็นอย่างดี และ ยังเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ธัญญารัตน์ ทับทั้น (2563) พบว่า ประสิทธิภาพ ของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์เบื้องต้นและภาษาท่าตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้นมี ประสิทธิภาพ (87.66/83.75) ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)

2. ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังเรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส พบว่า ทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 46 คน นักเรียนมีคะแนน ทักษะปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านเท่ากับ 18.80 คิดเป็นร้อยละ 94.15 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมี คะแนนทักษะปฏิบัติระดับดีมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับจากข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านลักษณะท่าร่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.77 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.77 ด้านการย่อเท้า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ด้านท่าร่า สัมพันธ์กับจังหวะดนตรีและบทร้อง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ด้านลีลาท่าร่าและการสื่ออารมณ์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.62 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53 ตามลำดับ ผลเป็นเช่นนี้เพราะครูผู้สอนนำแนวความคิด ทักษะปฏิบัติของเดวิส มาจัดรูปแบบการเรียนการสอน คือ การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือ แสดงออกโดยเริ่มจากขั้นตอนการปฏิบัติย่อย ๆ ก่อนแล้วค่อย เชื่อมโยงต่อกันจนเป็นทักษะใหญ่ ๆ และจะช่วยให้ผู้เรียนประสบ ผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นเนื้อหา เกี่ยวกับทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนทักกะหรือการกระท่า เป็นขั้นให้นักเรียนได้เห็นทักษะ ปฏิบัติในภาพรวม โดยครูเปิดวิดีโอให้นักเรียนดูท่าร่าฟ้อนเสน่ห์ สาวเมืองพลตั้งแต่ต้นจบจบ แล้วครูทำการสาธิตแต่ละท่าโดยเริ่ม จากการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานของนาฏศิลป์และท่าร่าฟ้อนเสน่ห์สาว เมืองพล โดยครูผู้สอนมีการแนะนำให้นักเรียนได้สังเกตตาม 2) ขั้นตอนทักกะและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อนักเรียนได้ดูท่าร่า ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลในภาพรวมทั้งหมดแล้ว ให้นักเรียนสังเกต และปฏิบัติตามครูไปทีละท่าอย่างช้า ๆ 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

นักเรียนลงมือปฏิบัติโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู โดยให้นักเรียนปฏิบัติไปทีละทำย่อย ๆ หากมีการติดขัด นักเรียนทำผิดครูจะให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งนักเรียนสามารถทำได้ เมื่อนักเรียนทำทำย่อยนั้นได้แล้ว ครูจะเริ่มสาธิตทักษะย่อยหรือต่อทำย่อยต่อไปอีกทีละทำและให้นักเรียนทำทำนั้น ๆ จนได้และทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนมีความสวยงามและถูกต้องตามแบบแผน 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการเมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูแนะนำเทคนิควิธีการในการปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลแต่ละท่า เช่น การวางระดับวงหรือตัววง การวางลำตัว การเอียงศีรษะ การวางเท้า การยกเท้า การเชื่อมท่าไว้ในแต่ละท่า การใช้อารมณ์สื่อความหมาย เมื่อรู้เทคนิคจะทำให้ให้นักเรียนทำทำได้ง่ายขึ้นและสามารถทำทำนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสวยงาม 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัตินาฏศิลป์ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพลได้ครบทุกท่าสมบูรณ์แล้ว ครูให้นักเรียนปฏิบัติทำทำทั้ง 20 ท่าต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ รอบ จนนักเรียนสามารถปฏิบัติเชื่อมโยงท่าได้ต่อเนื่องอย่างสวยงาม ผลที่นักเรียนจะได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้นี้นักเรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะทางด้านนาฏศิลป์ได้อย่างมั่นใจ ถูกต้อง มีความกล้าแสดงออก มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ เดวิส ทิสนา แชมมณี (2552, น. 246-247, อ้างอิงจาก Davies, 1971, pp. 50-56) ที่ได้นำเสนอไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นก่อน จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วรายุทธ มะปะทั้ง (2563) พบว่า นักเรียนมีทักษะปฏิบัติด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 8.40, S.D. = 0.58) คิดเป็นร้อยละ 84.04

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส ผลความพึงพอใจโดยรวมมีระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.16

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก 3 ข้อ และระดับมากที่สุด 10 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติทำทำตามครูผู้สอนไปทีละท่า ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.48) นักเรียนชอบปฏิบัติทำท่าร่างกาย ๆ และค่อยเชื่อมโยงไปท่าที่ยากขึ้น ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.47) นักเรียนได้รับคำแนะนำ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทุกครั้งหลังการประเมิน ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.64) ตามลำดับ ผลเป็นเช่นนั้นเพราะ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในจากหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเกณฑ์การวัดและประเมินผลและศึกษาวิธีการสร้างการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้ววิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 13 ข้อ และนำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งเพราะว่ากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ฟ้อนเสน่ห์สาวเมืองพล ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนได้รับคำแนะนำและการช่วยเหลือจากครูทุกครั้งเมื่อมีปัญหาไม่เข้าใจ ตรงกับ (บุญชุม ศรีสะอาด 2545, น. 121) ซึ่งได้กล่าวถึง โครงสร้างของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ อินทรา ดีแป้น (2562, น. 69-70) ผลการวิจัยนั้นพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่องการฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับที่มาก และมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.90, S.D. = 0.11)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจและศึกษาวิธีการใช้การฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสที่ทักษะปฏิบัติย่อย ๆ เป็นอย่างดี เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่แตกต่างกัน ครูควรเริ่มจากวัดประสบการณ์ความรู้เดิมของนักเรียนก่อนเพื่อเป็นการปรับพื้นฐานเพื่อให้การประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียนประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.3 ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิส ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ในองค์ประกอบการสอนด้วย ดังนั้นก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเปิดสื่อวิดีโอ ลำโพง และสื่อการเรียนการสอนเตรียมไว้ก่อน เพื่อเป็นการจัดความพร้อมของห้องเรียนและผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส และนำไปทดลองในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ ให้แก่นักเรียน

2.2 ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เพิ่มเติมในเนื้อหาการแสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมาย ใช้สัญลักษณ์กระบวนการท่าทางแทนคำพูดที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ในตัวชี้วัด รายวิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส ในเนื้อหาด้านนาฏศิลป์ ในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตาชี้แนะ จากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผระงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพุกชา และอาจารย์ ดร. ประยงค์ หัตถพรหม ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มต้นจนงานวิจัยสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ ด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการวัดและประเมินผล การเรียนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กาญจนา อินทรสุรนันท์ และรุจี ศรีสมบัติ. (2546). *ร่างมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2552). *ศิลปะการพ้องภาคอีสาน*. มหาสารคาม: ฝ่ายวิชาการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ทิศนา แคมมณี. (2561). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์.
- ธัญญารัตน์ ทับทัน. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์เบื้องต้นและภาษาท่า ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์. ตักศิลาการพิมพ์.
- ราณี ชัยสงคราม. (2544). *นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: องค์การการค้าของคุรุสภา.

โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม. (2562). หลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม. ขอนแก่น: โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม.

วรายุทธ มะปะทั้ง. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้

ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต

นครศรีธรรมราช.

สมนึก ภัททิยธนี. (2556). การวัดผลการศึกษา. กาฬสินธุ์:

ประสานการพิมพ์.

อินทรา ดีแป้น. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะ

ปฏิบัติการฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวีส์

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารการพัฒนา

การเรียนรู้สมัยใหม่.